

ODLOČBA KOMISIJE**z dne 13. julija 2009****o reformi financiranja sistema pokojninskega zavarovanja RATP (državna pomoč C 42/07 (ex N 428/06)), ki jo Francija namerava izvajati za RATP***(notificirano pod dokumentarno številko C(2009) 5505)***(Besedilo v francoskem jeziku je edino verodostojno)****(Besedilo velja za EGP)**

(2009/945/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti prvega pododstavka člena 88(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po pozivu zainteresiranim strankam, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenimi členi ⁽¹⁾, in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

(5) Komisija je 19. februarja 2008 prejela pripombe ene zainteresirane strani. Te pripombe je posredovala Franciji in ji dala priložnost, da jih komentira, njene komentarje pa je prejela v dopisu z dne 3. aprila 2008.

(6) Francoski organi so 23. aprila 2008 obvestili Komisijo, da je francoska vlada jeseni 2007 začela reformo posebnih pokojninskih sistemov za javna podjetja in zlasti pokojninski sistem za uslužbence RATP.

(7) Komisija je 6. januarja 2009 poslala zahtevo za dodatne informacije, ki so jih francoski organi poslali v dopisu z dne 3. marca 2009.

1. POSTOPEK

(1) Francija je z dopisom z dne 29. junija 2006 Komisiji priglasila reformo financiranja pokojninskega sistema RATP. Dodatne informacije je Komisiji poslala v dopisih z dne 29. septembra 2006, 15. decembra 2006 in 4. aprila 2007.

(2) Komisija je v dopisu z dne 10. oktobra 2007 obvestila Francijo o svoji odločitvi, da sproži postopek v skladu s členom 88(2) Pogodbe ES v zvezi s priglašnim ukrepom (v nadaljnjem besedilu: odločba o sprožitvi postopka).

(3) Odločba Komisije o sprožitvi postopka je bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije* 15. januarja 2008 ⁽²⁾.

(4) Francoski organi so pripombe predložili 22. januarja 2008.

2. OPIS UPRAVIČENCA(8) Régie Autonome des Transports Parisiens (v nadaljnjem besedilu: RATP) je francosko javno podjetje, ki je v 100-odstotni lasti države. Ustanovljeno je bilo z zakonom št. 48-506 z dne 21. marca 1948 o prestrukturiranju in usklajevanju prevoza potnikov v pariški regiji ⁽³⁾, njegova dejavnost pa je „upravljanje omrežij in prog javnega potniškega prevoza, ki mu je bilo dodeljeno“ ⁽⁴⁾.

(9) S tem zakonom so bile dejavnosti RATP omejene na javni prevoz v pariški regiji. RATP v skladu s členom 7 zakona št. 48-506 z dne 21. marca 1948 skrbi za „upravljanje omrežij javnega prevoza v mestu Pariz in departmaju Seine ter prog v departmajih Seine-et-Oise in Seine-et-Marne, ki so bile prej s koncesijo ali v zakup dodeljene družbi Compagnie du chemin de fer métropolitain ali družbi Société des transports en commun de la région parisienne“. Ta položaj je bil znova potrjen z zgoraj omenjenim sklepom št. 59-151 z dne 7. januarja 1959.

⁽¹⁾ UL C 9, 15.1.2008, str. 13.⁽²⁾ Glej opombo 1.⁽³⁾ Uradni list Francoske republike z dne 26. marca in 3. aprila 1948.⁽⁴⁾ Člen 2 spremenjenega sklepa št. 59-151 z dne 7. januarja 1959 o organizaciji prevoza potnikov v pariški regiji (Uradni list Francoske republike z dne 10. januarja 1959), s katerim je bil spremenjen zgoraj navedeni zakon iz leta 1948.

(10) Vendar ima RATP možnost, da prek hčerinskih družb ponuja storitve zunaj regije Ile-de-France⁽⁵⁾. Hčerinske družbe RATP, ustanovljene kot delniške družbe, so zdaj združene v tri velike skupine, ki zaposlujejo približno 2 050 ljudi, od katerih jih je 170 napotila matična služba:

— skupina Transport (Prevoz), ki jo vodi družba RATP Développement SA, katere konsolidiran promet je v poslovnem letu 2005 obsegal 57 milijonov EUR, od tega 4,7 milijona na mednarodnem trgu in 3,1 milijona v regijah (Francija brez Ile-de-France);

— skupina Ingénierie (Inženiring), ki jo vodi družba RATP International SA, katere konsolidiran promet je v poslovnem letu 2005 obsegal 86 milijonov EUR in ki skoraj 80 % dejavnosti izvaja na mednarodni ravni, preostalo pa v Franciji v glavnem zunaj regije Ile-de-France;

— skupina Valorisation des espaces (Valorizacija prostora), ki združuje predvsem hčerinske družbe, ki se ukvarjajo z razvojem nepremičnin (na zemljiščih, ki jih upravlja RATP), valorizacijo trgovskih delov postaj podzemne železnice in telekomunikacijske dejavnosti, ter katere konsolidiran promet je v letu 2005 obsegal 33 milijonov EUR, in sicer izključno v regiji Ile-de-France.

(11) Skupina RATP zaposluje skupaj približno 46 050 oseb, od katerih jih je 44 000 zaposlenih v RATP kot uslužbenci, za katere veljajo kadrovske predpisi, drugi, to je 2 050 oseb, pa delajo v hčerinskih družbah RATP.

(12) Delovni pogoji za uslužbenke, za katere veljajo kadrovske predpisi, so zakonsko določeni v kadrovskih predpisih RATP⁽⁶⁾. Delovni pogoji za 2 050 oseb, zaposlenih v

hčerinskih družbah RATP, pa so, nasprotno, določeni v kolektivnih pogodbah in zato zanje ne veljajo kadrovske predpisi RATP.

3. OPIS TRGA JAVNEGA PREVOZA V REGIJI ILE-DE-FRANCE

(13) Trg javnega prevoza v regiji Ile-de-France zdaj ni odprt za konkurenco. Dovoljenja za upravljanje prog javnega prevoza so bila podeljena po postopku iz odloka št. 59-157 z dne 7. januarja 1959 o organizaciji prevoza potnikov v regiji Ile-de-France⁽⁷⁾, s katerim je bil trg javnega prevoza v tej regiji razdeljen med RATP in številne male zasebne gospodarske subjekte, ki so takrat delovali v tej regiji.

(14) Storitve javnega prevoza v regiji Ile-de-France poleg RATP izvaja še približno sto podjetij. Ta podjetja so SNCF in zasebni gospodarski subjekti, združeni v združenju OPTILE (približno 95 podjetij, med katerimi so trije večji avtobusni prevozniki: Veolia Transport, Keolis in Transdev).

(15) Uredba (ES) št. 1370/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o javnih storitvah železniškega in cestnega potniškega prevoza ter o razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 1191/69 in št. 1107/70 (v nadaljnjem besedilu: Uredba (ES) št. 1370/2007)⁽⁸⁾ predvideva postopno odpiranje trga javnega prevoza. V skladu s členom 12 bo začela veljati 3. decembra 2009.

4. DAJATVE IZ POSEBNEGA POKOJNINSKEGA SISTEMA ZA USLUŽBENCE RATP PRED PRIGLAŠENO REFORMO IN PO NJEJ

(16) Pokojninski sistem RATP je določen v členu 31 zgoraj navedenega zakona št. 48-506 z dne 21. marca 1948, dopolnjenega z odlokom št. 59-1091 z dne 23. septembra 1959 o kadrovskih predpisih RATP⁽⁹⁾.

(17) Pokojninski sistem za uslužbenke RATP je poseben sistem v smislu členov L.711-1 in R.711-1 zakonika o socialni varnosti, ki vsebuje posebne ugodnosti v primerjavi s sistemi splošnega prava. Gre za zakonski sistem, to pomeni, da ga je država določila po upravni poti. Poleg tega so spremembe parametrov, prispevkov in dajatev predmet predpisov.

⁽⁵⁾ V zakonodaji so za to možnost določeni naslednji pogoji: „Régie autonome des transports parisiens lahko tudi zunaj regije Ile-de-France in v tujini prek hčerinskih družb gradi, ureja in uporablja omrežja in proge javnega potniškega prevoza ob vzajemnem upoštevanju pravil o konkurenci. Te hčerinske družbe imajo status delniške družbe. Njihovo upravljanje je finančno neodvisno v okviru ciljev skupine; predvsem ne morejo prejemati subvencij od države, združenja Syndicat des transport d'Ile-de-France in drugih javnih organov za delovanje prevoza v regiji Ile-de-France in vlaganje v ta prevoz.“

⁽⁶⁾ V kadrovskih predpisih RATP so opredeljena načela za razvrstitev zaposlenih, vsebujejo pa tudi določbe o nekaterih položajih, med katerimi so glavni naslednji:

- prenehanje delovnega razmerja, ki določa pravila, ki se uporabijo v primeru odstopa, odpusta ali odstranitve z delovnega mesta,
- dopusti (letni dopusti, posebni družinski dopusti ...),
- pravila za napredovanje.

Pred reformo posebnega pokojninskega sistema so bili v členu 51 kadrovskih predpisov RATP določeni tudi pogoji za upokojitve, ob upoštevanju uredbe o pokojninah. Ta člen je bil razveljavljen 1. julija 2008 (člen 52 odloka št. 2008-637 z dne 30. junija 2008).

⁽⁷⁾ Uradni list Francoske republike z dne 10. januarja 1959.

⁽⁸⁾ UL L 315, 3.12.2007, str. 1.

⁽⁹⁾ Uradni list Francoske republike z dne 24. septembra 1959.

- (18) Glavne posebnosti posebnega pokojninskega sistema za uslužbence RATP v primerjavi s sistemi splošnega prava so se do 15. januarja 2008 nanašale na načine izračuna pravice do pokojnine in izplačila pokojnin.
- (19) Pokojninski sistemi splošnega prava v zvezi s tem določajo, da se znesek pokojnine izračuna na podlagi povprečne plače med celotno delovno dobo ali delom te dobe. Odvisen je tudi od zavarovalne dobe ali starosti, saj se popust ali premija uporabljata, kadar vrednosti, določene glede na ti merili, nista doseženi ali preseženi. Tako se v splošnem sistemu pokojnina izračuna na podlagi povprečne plače (skupaj z bonusi) v 25 najboljših letih delovne dobe (v okviru zgornje letne plače), stopnja, uporabljena za to plačo, je 50 % (polna stopnja), če ima zavarovanec najmanj 40 let zavarovalne dobe.
- (20) V pokojninskem sistemu RATP pa je bilo, nasprotno, določeno, da imajo zaposleni, za katere veljajo kadrovske predpisi, za vsako zavarovalno leto pravico do 2 % osnovne plače brez bonusov, ki so jo prejeli zadnjih šest mesecev dejavnosti v okviru 37,5 leta. Zato je uslužbenec RATP po 37,5 leta dela prejel pokojnino v višini 75 % svoje zadnje plače brez bonusov oziroma skoraj 64,5 % zadnje plače skupaj z bonusi.
- (21) Temeljna načela reforme, izvedene z zakonom z dne 21. avgusta 2003 ⁽¹⁰⁾ za skoraj vse francoske osnovne pokojninske sisteme, so bila razširjena na posebni pokojninski sistem RATP z odloki št. 2008-48 z dne 15. januarja 2008 ⁽¹¹⁾, št. 2008-637 z dne 30. junija 2008 ⁽¹²⁾ in št. 2008-1514 z dne 30. decembra 2008 ⁽¹³⁾. Eden od ciljev te reforme je uskladitev posebnih sistemov s splošnimi predpisi o osnovnih sistemih za zaposlene v zasebnem sektorju in državne uslužbence. Kar zadeva posebni sistem RATP, se doba plačevanja prispevkov, potrebna posebej za pridobitev polne pokojnine, povečuje postopno, tako da bo dosegla 40 let leta 2012, nato pa se bo 1. julija vsako leto povečevala za eno četrtno leto, dokler ne bo dosegla dobe, zahtevane v splošnem sistemu in sistemu za javne uslužbence (doba 41 let, ki se bo uporabljala leta 2012 za splošni sistem in sistem za javne uslužbence, bi morala biti v posebnem sistemu dosežena leta 2016).
- ⁽¹⁰⁾ Zakon št. 2003-775 z dne 21. avgusta 2003 o reformi pokojnin.
- ⁽¹¹⁾ Odlok št. 2008-48 z dne 15. januarja 2008 o posebnem pokojninskem sistemu za uslužbence Régie autonome des transports parisiens.
- ⁽¹²⁾ Odlok št. 2008-637 z dne 30. junija 2008 o uredbi o pokojninah za uslužbence Régie autonome des transports parisiens.
- ⁽¹³⁾ Odlok št. 2008-1514 z dne 30. decembra 2008 o nekaterih posebnih sistemih socialne varnosti in dopolnilnem pokojninskem sistemu socialnih zavarovanj začasne uslužbence države in javnih organov.
- 5. FINANCIRANJE POKOJNINSKEGA SISTEMA ZA USLUŽBENCE RATP PRED PRIGLAŠENO REFORMO IN PO NJEJ**
- (22) Pokojninski sistem za uslužbence RATP je dokladni pokojninski sistem, v katerem se prispevki, ki jih za starostno zavarovanje plačujejo zaposleni uslužbenci, takoj porabijo za izplačilo pokojnin upokojencem ⁽¹⁴⁾.
- (23) RATP je bil do 31. decembra 2005 pravno zavezan plačevati pokojninske obveznosti posebnega sistema. V skladu s členom 20 zgoraj navedenega zakona iz leta 1948 je moral zagotavljati finančno ravnovesje svojega posebnega pokojninskega sistema.
- (24) Upravljanje tega posebnega pokojninskega sistema je zagotavljala služba za pokojnine RATP, ki je bila del pravne osebe RATP. Ta služba je prejela prispevke zaposlenih uslužbencev RATP, RATP samega in delodajalca ter izplačevala pokojnine upravičencem do sistema. Stopnje prispevkov za pokojnino (stopnja prispevkov delavca je bila 7,85 %, stopnja prispevkov delodajalca pa 15,34 %) so bile nižje od stopenj prispevkov splošnega prava (stopnja prispevkov delavca je bila 12 %, stopnja prispevkov delodajalca pa 18 %).
- (25) Pokojninski sistem RATP je dolgo ustvarjal strukturni primanjkljaj zaradi demografskega neravnovesja med zaposlenimi in upokojenci ter posebnih ugodnosti tega sistema v primerjavi s splošnim sistemom in do 31. decembra 2005 zaradi standardiziranega določanja stopenj pokojninskih prispevkov. Te zaporedne primanjkljaje pokojninskega sistema RATP je pokrivala država v skladu s členom 2 sklepa z dne 7. januarja 1959 in zgoraj navedenega odloka z dne 7. januarja 1959.
- (26) Francija je 29. junija 2006 priglasila reformo financiranja pokojninskega sistema RATP. Po mnenju francoskih organov je ta reforma del razvoja institucionalnega okvira mestnega prevoza v regiji Ile-de-France, ki se izvaja zadnjih deset let, in priprav na odprtje mestnega prevoza za konkurenco.
- (27) Priglašena reforma se izvaja v dveh fazah.
- ⁽¹⁴⁾ Financiranje dokladnega pokojninskega sistema temelji na veliki solidarnosti med generacijami. Njegovo finančno ravnovesje je odvisno od razmerja med številoma zavarovancev in upokojencev. Stopnji rasti prihodkov in zaposlenega aktivnega prebivalstva sta zato glavna dejavnika sprememb.

5.1 USTANOVITEV POKOJNINSKEGA SKLADA ZA
USLUŽBENCE RATP 1. JANUARJA 2006

- (28) S členom 1 odloka št. 2005-1635 z dne 26. decembra 2005 ⁽¹⁵⁾ je bil 1. januarja 2006 ustanovljen pokojninski sklad za uslužbence RATP (v nadaljnjem besedilu: CRP-RATP).
- (29) CRP-RATP ima status organa socialne varnosti zasebnega prava in je pravna oseba, ki je pravno in finančno neodvisna od RATP. V skladu s členom L.711-1 zakonika o socialni varnosti ima CRP-RATP vse pristojnosti, opredeljene v členu L.111-1 tega zakonika, v katerem je posebej določeno, da organizacija socialne varnosti temelji na načelu nacionalne solidarnosti. Za ta sklad veljajo pravila zakonika o socialni varnosti, ki se uporablja za vse neodvisne pokojninske sklade. Sklad je pod nadzorom pristojnih organov države, ki jih zastopajo vladni komisarji.
- (30) CRP-RATP je ob ustanovitvi namesto RATP postal edini pravni zavezanec za izplačila pokojnin zaposlenim, za katere veljajo kadrovske predpisi.
- (31) CRP-RATP zato od 1. januarja 2006 prejema od RATP odvezujoči prispevek, ki ustreza prispevkom, ki jih zaposleni zavarovanci plačujejo v posebni sistem, in prispevkom, ki jih RATP plačuje kot delodajalec. Višina teh prispevkov je bila s tem datumom zvišana na raven, ki velja za sisteme splošnega prava ⁽¹⁶⁾. CRP-RATP poleg teh pokojninskih prispevkov prejema nakazilo od države za izravnano svojih računov. S tem izravnalnim prispevkom se financirajo demografski primanjkljaj posebnega sistema in pokojninske dajatve v okviru tega sistema. Država je v letih 2006 in 2007 nakazala izravnalne subvencije v višini 390,11 in 414 milijonov EUR.

5.2 FINANČNA NASLONITEV OSNOVNIH DAJATEV IZ
POSEBNEGA SISTEMA RATP NA SISTEME SPLOŠNEGA
PRAVA

- (32) Člen 18 zgoraj navedenega odloka št. 2005-1635 z dne 26. decembra 2005 predvideva možnost, da CRP-RATP del pokojninskih dajatev iz posebnega sistema za

uslužbence RATP finančno nasloni na sisteme splošnega prava (CNAV ⁽¹⁷⁾ in ARGIC ⁽¹⁸⁾/ARRCO ⁽¹⁹⁾) ⁽²⁰⁾, kar pomeni, da tehnično izvede prenos pokojninskih transakcij CRP-RATP na sisteme splošnega prava (v nadaljnjem besedilu: sprejemni sistemi).

- (33) Namen naslonitve dela pokojninskih dajatev iz posebnega sistema RATP na sisteme splošnega prava je začetek delovanja mehanizma medgeneracijske in medpanožne solidarnosti na precej širši demografski podlagi in, v širšem obsegu, zagotavljanje trajnosti financiranja obveznih pokojninskih sistemov, ki se financirajo po načelu doklade.
- (34) Naslonitev posebnega pokojninskega sistema ali katerega koli drugega pokojninskega sistema na sisteme splošnega prava se lahko v skladu s členom L.222-6 zakonika o socialni varnosti izvede za del dajatev, ki se izplačujejo iz posebnih sistemov, enakovreden dajatvam za starostno zavarovanje, ki se izplačujejo zaposlenim iz splošnega sistema.
- (35) V dokladnem pokojninskem sistemu se prevzem dajatev iz preteklosti, pridobljenih v drugem sistemu (in torej po drugih merilih), v sprejemni sistem izvede tako, da se te pridobljene dajatve izračunajo na podlagi pravil sprejemnega sistema, kot če bi upravičenci (upokojenci, zaposleni in črtani) vso delovno dobo prispevali v sprejemni sistem.

Osnovne dajatve, pridobljene na dan izvedbe naslonitve

⁽¹⁵⁾ Odlok št. 2005-1635 z dne 26. decembra 2005 o pokojninskem skladu za uslužbence Régie autonome des transports parisiens.

⁽¹⁶⁾ Odlok št. 2005-1638 z dne 26. decembra 2005 o določitvi stopenj prispevkov v pokojninski sklad za uslužbence Régie autonome des transports parisiens.

⁽¹⁷⁾ CNAV: Caisse Nationale d'Assurance Vieillesse (nacionalni sklad starostnega zavarovanja).

⁽¹⁸⁾ AGIRC: Association générale des institutions de retraite des cadres (Splošno združenje pokojninskih ustanov za vodstvene delavce).

⁽¹⁹⁾ ARRCO: Association pour le régime de retraite complémentaire des salariés (Združenje za dopolnilni pokojninski sistem za zaposlene).

⁽²⁰⁾ Finančna naslonitev ohranja posebni sistem in njegova pravila taka, kot so. Cilj je izločiti pokojninske obveznosti iz bilance podjetij, ki jih ta transakcija zadeva. Naslonitev v nasprotju z vključitvijo izključuje vse neposredne povezave med sistemi splošnega prava ter podjetji, zaposlenimi in upokojenci v naslonjeni skupini. Prek „navidezne“ strukture, vzpostavljene med podjetji in zaposlenimi v naslonjenem sektorju na eni strani ter sistemi splošnega prava na drugi strani, se pri naslonitvi izvajajo samo splošni finančni tokovi, ki temeljijo na „virtualnih“ transakcijah. Te so virtualne, ker zaposleni niso niti pravno niti upravno neposredno povezani z ustanovami sprejemnega sistema in ker zanje še naprej veljajo samo predpisi o posebnem sistemu za določitev njihovih pokojninskih pravic in prevrednotenje izplačanih pokojnin.

- (36) Francoski organi so v tem primeru izračunali osnovne dajatve, to je tiste, ki ustrezajo pokojninskim dajatvam, izračunanim z vidika pravil sprejemnih sistemov, in ki bi jih ti sistemi prevzeli⁽²¹⁾. Samo te tako opredeljene osnovne dajatve se lahko prevzamejo v sprejemnih sistemih.
- (37) Člen L.222-6 zakonika o socialni varnosti med drugim določa, da je treba pri naslonitvi posebnega sistema upoštevati načelo stroge finančne nevtralnosti transakcije za zavarovance v sprejemnem sistemu socialne varnosti. Povedano drugače, finančna naslonitev posebnega pokojninskega sistema na sisteme splošnega prava v nobenem primeru ne more poslabšati finančnega položaja sprejemnih sistemov.
- (38) V tej fazi se opravi tehtanje, zato da se določi, kolikšen delež teh preteklih pokojninskih dajatev je dejansko potrjen ob naslonitvi, da bi se strogo upoštevalo zgoraj navedeno načelo finančne nevtralnosti. Konceptualno se pri tehtanju primerjata razmerji pokojninskih obveznosti naslonjene skupine in pokojninskih obveznosti sprejemnega sistema⁽²²⁾. Sprejemni sistem torej določa, kolikšen delež prevzetih obnovljenih dajatev iz preteklosti zagotavlja enakost teh razmerij obveznosti: po tej stopnji potrditve sprejemni sistem „brezplačno“ prevzame pokojninske dajatve.
- (39) Če je stopnja potrditve obnovljenih pridobljenih dajatev s strani sprejemnega sistema nižja od 100 %, lahko ta sistem naslonjenemu sistemu predlaga potrditev 100 % teh dajatev s plačilom prispevka za ohranitev dajatev (ali „doplačilom“).
- (40) Cilj metode izračuna doplačil je, da se ne spremeni predhodni načrtovani položaj sprejemnega sistema. Če je tehtanje načrtovano, je znesek doplačila enak neto sedanji vrednosti letnih vstopnih dajatev. Letna vstopna dajatev je dajatev, ki za dodatne dajatve (to je za dajatve, ki presegajo brezplačno prevzete dajatve), ki jih prevzame sprejemni sistem, letno izenačuje razmerja obveznosti med vključenim in sprejemnim sistemom.
- (41) Če je finančni položaj sprejemnega sistema strukturno pomanjkljiv, metoda izračuna zahteva, da se to tendenčno neravnovesje ne poslabša, ne pa da se zmanjša, s tem da se od prenesene skupine zahteva načrtovano tehnično ravnovesje.
- (42) Ker je bila demografska struktura RATP slabša od demografske strukture povprečnega francoskega podjetja, vključenega v pokojninske sisteme splošnega prava, v tem primeru popolna naslonitev osnovnih dajatev iz posebnega pokojninskega sistema za uslužbence RATP na sisteme splošnega prava zahteva, da se sprejemnim sistemom plačujejo doplačila, tj. izjemni, pavšalni in odvezujoči prispevki.
- (43) Francoski organi so podrobno predstavili metode izračuna teh doplačil. Doplačila se izračunajo glede na vrednosti parametrov, veljavnih ob izvedbi. Ti parametri so:
- stopnje prispevkov in osnove za izračun sredstev za rezervacije, ki jih pričakujejo dopolnilni sistemi,
  - diskontna stopnja in po potrebi preglednica smrtnosti, ki se spreminjata glede na gospodarske razmere.
- (44) Francoski organi v tej fazi menijo, da bo treba plačati naslednja doplačila:
- doplačilo v Caisse nationale d'assurance vieillesse (CNAV), ki upravlja splošni sistem socialne varnosti, bi moralo obsegati približno [400 do 800] (*) milijonov EUR,
  - doplačila v dopolnilne sisteme splošnega prava, ki jih upravlja AGIRC/ARRCO, v obliki deleža v tehničnih rezervacijah teh sistemov bi morala obsegati približno [80 do 300] milijonov EUR.
- (45) Francoska vlada predvideva, da bo morala namesto CRP-RATP prevzeti plačevanje teh doplačil v sisteme splošnega prava, da bi zagotovila finančno nevtralnost naslonitve posebnega sistema RATP na te sprejemne sisteme.

(21) Dajatve iz posebnega sistema ali „posebne“ dajatve po strukturi ustrezajo razliki med pridobljenimi pokojninskimi dajatvami, izplačanimi iz posebnega sistema RATP, in deležem, ki ustreza dajatvam, izplačanim po splošnem pravu, ali osnovnim dajatvam. „Posebne“ dajatve iz posebnega sistema RATP torej ustrezajo pokojninskim dajatvam, ki presegajo dajatve, ki se običajno izplačajo iz sistemov splošnega prava. Dajatve iz posebnega sistema, ki naj bi se sicer postopoma odpravile v okviru reforme posebnih pokojninskih sistemov (glej uvodno izjavo 21 te odločbe), bo še naprej kril CRP-RATP.

(22) Razlike med razmerji obveznosti obeh sistemov so odvisne po eni strani od različne ravni in strukture osebnih prejemkov (ki vplivajo na pokojninske obveznosti) in po drugi strani od demografskih razlik (na primer sorazmerno manjša baza zavarovancev, ki vpliva na znesek prispevkov).

(*) Informacija, za katero velja poslovna skrivnost.

Osnovne dajatve, pridobljene po izvedbi naslonitve

- (46) Kar zadeva osnovne dajatve, pridobljene po izvedbi naslonitve, je določeno, da RATP in njegovi uslužbenci plačujejo pokojninske prispevke splošnega prava v zameno za posredovanje splošnega sistema in dopolnilnih sistemov.

6. RAZLOGI ZA SPREJETJE ODLOČBE O SPROŽITVI POSTOPKA

- (47) Komisija je v odločbi o sprožitvi postopka izrazila dvom o združljivosti priglašene reforme s skupnim trgom. Navedla je, da je bil namen postopka ugotoviti, ali je priglašena reforma pomoč za RATP.
- (48) Komisija je podvomila o tesni povezavi med ustanovitvijo CRP-RATP in naslonitvijo na sisteme splošnega prava ter menila, da je treba preveriti, ali naslonitev osnovnih dajatev ni državna pomoč za RATP.
- (49) Komisija je nato izrazila dvom o predlogu, da državno financiranje posebnih dajatev iz pokojninskega sistema RATP ni državna pomoč in da je po potrebi združljivo s skupnim trgom.
- (50) Komisija je nazadnje izrazila dvom o tem, ali je priglašena reforma potrebna in ali je sorazmerna s skupnim interesom. Kar zadeva nujnost priglašene reforme, se je Komisija vprašala o resničnem in dejanskem odprtju trga javnega prevoza v pariški regiji ter o odpravi elementov, ki so značilni za pravni in dejanski položaj RATP in bi lahko ovirali učinkovito konkurenco. Komisija je izrazila dvom tudi o sorazmernosti priglašene reforme, predvsem ker bo zadevala tudi posebne pokojninske obveznosti zaposlenih, ki se bodo zaposlili po njeni izvedbi.
- (51) Vendar je Komisija v odločbi z dne 10. oktobra 2007 ugotovila, da je državno financiranje primanjkljaja v pokojninskem sistemu RATP za obdobje 1995–2005 veljavna državna pomoč v smislu člena 1(b)(iii) Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES ⁽²³⁾ (glej uvodno izjavo 15 te odločbe).
- (52) Komisija je poleg tega sklepala, da člen 87 Pogodbe ES ne velja za CRP-RATP, ker ta ni podjetje (uvodna izjava 67 navedene odločbe).

- (53) Komisija je nazadnje menila, da jamstvo Francije upravičencem posebnega sistema neposredno koristi zaposlenim v RATP, ne pa samemu RATP, in ga zato ni mogoče opredeliti kot gospodarsko prednost za podjetje (uvodna izjava 70 navedene odločbe).

7. TRDITVE FRANCOSEKIH ORGANOV PO SPROŽITVI POSTOPKA**Uvodna opomba**

- (54) Francoski organi so v dopisu z dne 22. januarja 2008 opozorili, da z njihovega stališča priglašena reforma pomeni pomoč osebi, in ne podjetju RATP, in da zato ne more biti državna pomoč za RATP. Poleg tega, čeprav naj bi bil dejanski upravičenec priglašene reforme RATP, francoski organi menijo, da ta reforma ne more vplivati na trgovino med državami članicami niti izkrivljati konkurence, ker RATP deluje samo na enem trgu, in sicer trgu mestnega javnega prevoza v regiji Ile-de-France, ki še ni odprt za konkurenco, in ker reforma ne vpliva na dejavnosti hčerinskih družb družbe RATP ali na trge, na katerih te družbe delujejo.

Naslonitev osnovnih dajatev

- (55) Francoski organi menijo, da naslonitev CRP-RATP na splošni sistem ne vsebuje elementov državne pomoči za RATP, ker ne daje prednosti RATP.
- (56) Najprej, francoski organi menijo, kot je že Komisija ugotovila v točki 69 odločbe o sprožitvi postopka, da „druga faza reforme, to je plačevanje doplačil in prenos financiranja osnovnih dajatev s CRP-RATP na CNAV in AGIRC/ARRCO, ne vpliva več na gospodarski položaj RATP“.
- (57) Poleg tega francoski organi menijo, da obveznosti RATP, ki ustrezajo osnovnim dajatvam, niso stroški, ki bi morali običajno bremeniti njegov proračun v smislu sodne prakse Skupnosti. Po njihovem mnenju so finančna sredstva francoskih podjetij namreč običajno obremenjena z odvezujočimi prispevki, ki se plačujejo v pokojninske sklade splošnega prava, ne pa z obveznostjo izplačila pokojnin zaposlenim in upokojevcem, kot je bilo v primeru RATP, ki je imel do priglašene reforme svojo službo za pokojnine. Zato, ker naslonitev CRP-RATP na splošni sistem in državno plačevanje doplačil v splošni sistem spremlja plačilo odvezujočega prispevka v višini splošne dajatve, le-ta ne povzročita, da bi se RATP izognil stroškom, ki bi običajno bremenili finančna sredstva podjetja.

⁽²³⁾ UL L 83, 27.3.1999, str. 1.

(58) Nazadnje, francoski organi menijo, da bi bilo neobičajno, če bi moralo podjetje nositi stroške doplačil v zameno za naslonitev CRP-RATP na splošni sistem, ker je posebni sistem določila vlada, ko je leta 1948 ustanovila RATP.

Financiranje posebnih dajatev

(59) Prvič, francoski organi menijo, da sodne prakse, po kateri so stroški, ki izhajajo iz kolektivne pogodbe, po naravi stroški, ki običajno bremenijo proračun podjetja, ne glede na to, ali je podjetje to pogodbo sprejelo prostovoljno ali pa je bila njena uporaba razširjena na to podjetje z zakoni ali drugimi predpisi⁽²⁴⁾, ni mogoče uporabiti v obravnavanem primeru, ker pokojninski sistem za uslužbence RATP ne izhaja iz kolektivne pogodbe.

(60) Drugič, francoski organi menijo, da obstoj posebnih dajatev nikakor ni prednost za RATP. Dejstvo, da RATP še naprej zaposluje uslužbence, za katere veljajo kadrovske predpisi in ki so upravičeni do posebnih dajatev, naj ne bi dokazovalo, da je obstoj posebnih dajatev gospodarska prednost za RATP.

(61) Tretjič, francoski organi trdijo, da je javno financiranje posebnih dajatev strogo nadomestilo neobičajnih stroškov, ki bremenijo RATP. Francoski organi menijo, da ugotovitev, da financiranje posebnih pokojninskih dajatev ni državna pomoč, izhaja iz načel, določenih v sodni praksi Skupnosti od začetka Skupnosti, v kateri sta sodbi *Combis*⁽²⁵⁾ in *Enirisorse*⁽²⁶⁾ le najnovejša primera.

Združljivost priglašene reforme s skupnim trgom

(62) Če bi Komisija menila, da priglašena reforma vsebuje elemente državne pomoči, francoski organi menijo, da bi bila ta reforma v vsakem primeru združljiva s skupnim trgom.

(63) Francoski organi vztrajajo pri stališču, da je priglašena reforma skladna s teorijo naslednih stroškov in konkurenčno usmerjena.

(64) Francoski organi poleg tega menijo, da je novo financiranje pokojninskih dajatev od leta 2006 potrebno in sorazmerno za doseg konkurenčnega delovanja trga.

⁽²⁴⁾ Sodba Sodišča z dne 5. oktobra 1999 v zadevi Francija proti Komisiji, C-251/97, Recueil, str. I-6639, točka 40.

⁽²⁵⁾ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 16. marca 2004 v zadevi Danske Busvognmaend proti Komisiji, T-157/01, Recueil, str. II-917.

⁽²⁶⁾ Sodba Sodišča z dne 23. marca 2006 v zadevi Enirisorse SpA proti SotaCRP-RATPbo SpA, C-237/04, ZODl., str. I-2843.

(65) Francoski organi menijo, da je priglašena reforma potrebna, ker je predhodni pogoj za odprtje sektorja mestnega prevoza v regiji Ile-de-France za konkurenco, kot je določeno v Uredbi (ES) št. 1370/2007. Po eni strani bo omogočila preprečevanje izkrivljanja konkurence med javnimi in zasebnimi gospodarskimi subjekti, po drugi strani pa dokončno odpravo ovire za vstop, ki jo pomeni način financiranja pokojnin RATP.

(66) Francoski organi so v zvezi s sorazmernostjo priglašene reforme v dopisu z dne 23. aprila 2008 Komisijo obvestili o reformi posebnega pokojninskega sistema RATP, ki jo je začela francoska vlada in s katero se posebni pokojninski sistem RATP usklajuje s pravili, ki obstajajo v splošnem pravu.

8. PRIPOMBE ZAINTERESIRANIH STRANI PO SPROŽITVI POSTOPKA

(67) Sindikat SUD pri RATP je v dopisu z dne 13. februarja 2008 izrazil nestrinjanje s projektom, ki so ga priglasili francoski organi, ker je njegov edini cilj preoblikovati RATP v veliko mednarodno skupino, ki jo zanima samo dobiček. Ta sindikat je v tem dopisu Komisijo opozoril, da po njegovem mnenju uslužbenci RATP nimajo statusa zaposlenih oseb po zasebnem pravu, za katere velja delovni zakonik.

(68) Sindikat SUD pri RATP sicer trdi, da bi reformo pokojninskega sistema RATP morala pripraviti mešana paritetna komisija, ker je predmet kolektivnih pogajanj med socialnimi partnerji.

9. KOMENTARJI FRANCIJE O PRIPOMBAH ZAINTERESIRANIH STRANI

(69) Kar zadeva pravno ureditev, ki velja za uslužbence RATP, francoski organi v dopisu z dne 3. aprila 2008 opozarjajo, da se morajo določbe delovnega zakonika uporabljati za uslužbence RATP, za katere veljajo kadrovske predpisi, razen če je v delovnem zakoniku ali sodni praksi izrecno izključeno, da se te določbe uporabljajo za te uslužbence. Po mnenju Francije obstoj takih izjem ne pomeni, da naj bi bili uslužbenci RATP v delovnem razmerju javnega prava.

(70) Francija poleg tega trdi, da odlok št. 60-1362 z dne 19. decembra 1960, ki mešani paritetni komisiji RATP podeljuje pristojnost na področju kadrovske predpisov, ne omenja pokojninskega sistema. Po mnenju francoskih organov pokojninski sistem RATP ni rezultat kolektivnih pogajanj, temveč ga je država naložila RATP po upravni poti.

10. OBSEG TE ODLOČBE

- (71) Ta odločba se nanaša na združljivost novega sistema financiranja pokojnin s pravili Skupnosti o državni pomoči.
- (72) Odločba o sprožitvi postopka z dne 10. oktobra 2007 in zlasti komentarji francoskih organov so Komisiji omogočili, da je natančneje določila podrobna pravila za izvajanje priglašene reforme in posledično opredelila tri ukrepe, ki lahko vsebujejo elemente državne pomoči.
- (73) Prvič, CRP-RATP je 1. januarja 2006 namesto RATP postal edini pravni zavezanec za izplačila pokojnin zaposlenim, za katere veljajo kadrovske predpisi.
- (74) Drugič, država od 1. januarja 2006 CRP-RATP nakazuje subvencije za izravnavo računov. Te javne subvencije pokrivajo demografski primanjkljaj in dodatne stroške posebnega sistema RATP.
- (75) Tretjič, priglašena reforma predvideva možnost, da CRP-RATP osnovne pokojninske dajatve iz posebnega sistema nasloni na sisteme splošnega prava. Država bo namesto CRP-RATP prevzela plačilo doplačil, namenjenih za upoštevanje načela finančne nevtralnosti naslonitve.

11. PRESOJA PRVEGA UKREPA: USTANOVITEV CRP-RATP

- (76) Komisija ugotavlja, da je CRP-RATP 1. januarja 2006 namesto RATP postal edini pravni zavezanec za izplačilo pokojnin zaposlenim, za katere veljajo kadrovske predpisi. Komisija ugotavlja, da je hkrati prispevek, ki ga RATP plačuje CRP-RATP za pokojnine, postal odvezujoč.
- (77) Komisija ugotavlja, da so RATP v sistemu, ki je veljal pred 1. januarjem 2006, pravno zavezovale pokojninske obveznosti posebnega sistema. Zato je sistem financiranja posebnega sistema za uslužbenca RATP odstopal od splošnega prava: RATP je zagotavljal finančno ravnovesje zadevnega sistema, ker prispevek delodajalca, ki ga je RATP plačeval v posebni sistem, ni bil odvezujoč.
- (78) Komisija zato sklepa, da je bil glavni učinek določb, predvidenih s priglašeno reformo, ta, da bo prispevek delodajalca, ki ga RATP plačuje za pokojnine svojih

uslužbenec, postal odvezujoč, s čimer bo RATP oproščen obveznosti zagotavljanja ravnovesja posebnega sistema. Povedano drugače, s priglašeno reformo je bila odgovornost za finančno ravnovesje zadevnega posebnega sistema RATP prenesena na CRP-RATP in *in fine* na državo.

- (79) Komisija poleg tega ugotavlja, da bi se v primeru, da reforma ne bi bila priglašena, obveznost finančnega ravnovesja posebnega sistema, ki je bila naložena RATP, kazala z vpisom obveznosti do države, ki bi bila oblikovana z rezervacijami v računih ob prehodu na standarde IFRS (International Financial Reporting Standard, mednarodni standardi računovodskega poročanja), ki se za RATP uporabljajo od 30. junija 2007⁽²⁷⁾.
- (80) Komisija želi v tej fazi poudariti, da je vprašanje, ki se je pojavilo z ustanovitvijo CRP-RATP, enako vprašanju, ki se postavlja v okviru reforme financiranja pokojnin državnih uslužbencev, zaposlenih pri La Poste⁽²⁸⁾. Komisija bo zato v tej zadevi preverila, ali zadevni ukrep vsebuje elemente državne pomoči, pri čemer bo uporabila enak pristop kot v zgoraj navedeni odločbi.

11.1 OBSTOJ DRŽAVNE POMOČI

- (81) V členu 87(1) Pogodbe je določeno, da, „Razen če ta Pogodba ne določa drugače, je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdržljiva s skupnim trgovim, kolikor prizadene trgovino med državami članicami“.
- (82) Da bi bil nacionalni ukrep opredeljen kot državna pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe, morajo biti izpolnjeni naslednji kumulativni pogoji, in sicer: 1. zadevni ukrep daje selektivno gospodarsko prednost; 2. ta prednost se financira iz državnih sredstev; 3. ta prednost izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco in, nazadnje, 4) ta prednost prizadene trgovino med državami članicami.
- (83) Treba je navesti razloge, zaradi katerih se lahko sklepa, da zadevni ukrep izpolnjuje te kumulativne pogoje in je zato državna pomoč za RATP v smislu člena 87(1) Pogodbe ES.

⁽²⁷⁾ Glede na informativno poročilo senatorja Bertranda Aubana v imenu odbora za finance, proračunski nadzor in računovodske evidence z dne 9. julija 2008 so te pokojninske obveznosti ocenjene na 21 milijard EUR.

⁽²⁸⁾ Odločba Komisije 2008/204/ES z dne 10. oktobra 2007 o državni pomoči Francije v zvezi z reformo financiranja pokojnin državnih uslužbencev, zaposlenih pri La Poste (UL L 63, 7.3.2008, str. 16).

11.1.1 OBSTOJ SELEKTIVNE GOSPODARSKE PREDNOSTI ZA RATP

(84) Da bi presodili, ali zadevni ukrep vsebuje elemente državne pomoči, je treba ugotoviti, ali ta ukrep daje gospodarsko prednost RATP, s tem ko mu omogoča, da se izogne stroškom, ki bi običajno morali bremeniti finančna sredstva podjetja, in tako prepreči običajne učinke tržnih sil ⁽²⁹⁾.

(85) V teh okoliščinah iz ustaljene sodne prakse izhaja, da so običajni izdatki običajni stroški vsakodnevnega upravljanja ali tekočih dejavnosti podjetja ⁽³⁰⁾. Sodišče je še razsodilo, da je pomoč ublažitev stroškov, ki običajno bremenijo proračun podjetij, ob upoštevanju narave in sistematike zadevnih stroškov, medtem ko je posebni strošek nasprotno dodatni strošek glede na običajne stroške ⁽³¹⁾.

(86) Komisija glede na sodno prakso Sodišča in v skladu s svojo prakso odločanja ⁽³²⁾ meni, da opredelitev stroška kot „običajnega“ ali „posebnega“ zahteva, da se določi referenčni ali primerjalni okvir, da se opredelijo podjetja, ki bi bila v primerljivem pravnem ali dejanskem položaju glede na cilj, ki se poskuša doseči z zadevnim ukrepom.

(87) V zvezi s tem je treba opozoriti, da se mora za uporabo člena 87(1) Pogodbe samo ugotoviti, ali državni ukrep v danem pravnem sistemu daje prednost „posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga“ v smislu člena 87(1) Pogodbe v primerjavi z drugimi podjetji v primerljivem dejanskem ali pravnem položaju glede na cilj, ki se poskuša doseči z zadevnim ukrepom.

(88) Sodišče natančneje navaja, da se referenčni sistem izbere po dvostopenjskem pristopu: prvič, opredeli se sistem stroškov, ki ga zadeva obravnavani ukrep, in, drugič, opredeli se splošni sistem, ki se uporablja za zadevni sistem stroškov.

⁽²⁹⁾ Sodba z dne 14. februarja 1990 v zadevi Francija proti Komisiji, C-301/87, Recueil, str. I-307, točka 41.

⁽³⁰⁾ Glej v tem smislu sodbo Sodišča prve stopnje z dne 20. septembra 2000 v zadevi Španija proti Komisiji, T-55/99, Recueil, str. II-3207, točka 82.

⁽³¹⁾ Sodba Sodišča z dne 20. septembra 2001 v Zadevi C-390/98, H. J. Banks & Co. Ltd proti Coal Authority in Secretary of State for Trade and Industry, Recueil, str. I-6117, točka 33.

⁽³²⁾ Glej v tem smislu zgoraj navedeno Odločbo 2008/204/ES in Odločbo Komisije z dne 10. oktobra 2007 o reformi financiranja pokojninskega sistema v bančnem sektorju v Grčiji (UL C 308, 19.12.2007, str. 9).

(89) Če je mogoče določiti zunanji primerjalni okvir, v primerjavi s katerim je mogoče opredeliti obstoj „neobičajnih“ stroškov, zadevni ukrep ni državna pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES. V nasprotnem primeru je zadevni ukrep državna pomoč v smislu te določbe.

11.1.1.1 Neobstoj zunanjega primerjalnega okvira v obravnavanem primeru

(90) Komisija, ki je v tej zadevi uporabila to metodologijo, meni, da sistem stroškov, ki je predmet zadevnega ukrepa, sestavljajo prispevki za socialno varnost, ki jih nosi delodajalec v okviru obveznega starostnega zavarovanja svojih zaposlenih.

(91) Komisija na teoretični ravni razlikuje med dvema možnima referenčnima okviroma:

— določbe na področju obveznega starostnega zavarovanja, ki veljajo za pokojninske sisteme splošnega prava, to je sistem socialne varnosti, ki jo upravlja CNAV, in dopolnilni sistemi, ki jih upravljata AGIRC in ARRCO,

— določbe na področju obveznega starostnega zavarovanja, ki veljajo za druge javne ustanove.

(92) Komisija v zvezi s prvim primerjalnim okvirom, to je pokojninskimi sistemi splošnega prava, ugotavlja, da RATP od 1. januarja 2006 plačuje prispevek za socialno varnost, ki je enak prispevkom, ki jih podjetja plačujejo v pokojninske sklade, ki upravlajo sisteme splošnega prava. Komisija vseeno ugotavlja, da so 1. januarja 2006 dajatve, ki so bile upravičencem RATP izplačane iz posebnega sistema, ki ga upravlja CRP-RATP, višje od dajatev, ki jih prejemajo zaposleni, ki so vključeni v sisteme splošnega prava.

(93) Komisija poleg tega ugotavlja, da so zavarovanci sistemov splošnega prava zaposleni po pogodbi zasebnega prava, medtem ko za zaposlene v RATP veljajo kadrovske predpisi. V zvezi s tem je treba opozoriti, da kadrovske predpisi RATP z več vidikov odstopajo od splošnega prava (glej opombo 6 v tej odločbi).

- (94) Komisija ob upoštevanju zgornjih premislekov in svoje prakse odločanja⁽³³⁾ meni, da se določb, ki veljajo za sisteme splošnega prava na področju obveznega starostnega zavarovanja, ne more uporabljati kot primerjalni okvir v analizi, ki jo opravlja za ugotovitev obstoja gospodarske prednosti v smislu člena 87(1) Pogodbe ES.
- (95) Kar zadeva drugi mogoči primerjalni okvir, in sicer javne ustanove, Komisija ni mogla opredeliti vseh gospodarskih subjektov, ki sestavljajo enotno skupino, ki bi jo lahko uporabila kot primerjalni okvir. RATP ima namreč v Franciji z več kot samo enega vidika zelo poseben pravni in dejanski položaj⁽³⁴⁾.
- (96) Skratka, Komisija meni, da ni nobenega zunanega primerjalnega okvira, ki bi omogočil opredelitev „običajnega“ prispevka, ki ga plačujejo podjetja v pravnem in dejanskem položaju, ki je primerljiv s položajem RATP glede na cilj, ki se poskuša doseči z zadevnim ukrepom.
- (97) Sodba *Enirisorse*⁽³⁵⁾, ki jo navaja Francija, ne spreminja sklepnih ugotovitev Komisije o obstoju prednosti za RATP. Sodišče se namreč pri končni odločitvi v tej sodbi opira na primerjavo spornega ukrepa z „običajnim položajem“, ki ga je Sodišče lahko opredelilo, vendar ta v tej zadevi ne obstaja na podoben način.
- (98) Ker ni ustreznega zunanega primerjalnega okvira, Komisija meni, da je za ugotovitev obstoja prednosti v smislu člena 87(1) Pogodbe referenčni okvir za presojo obstoja prednosti položaj RATP pred odobritvijo ukrepa.
- (101) Komisija zato sklepa, da zadevni ukrepi RATP razbremenujejo stroškov, ki bi jih moral nositi na podlagi zgoraj navedenega zakona iz leta 1948.
- (102) Pri analizi, ali so stroški za pokojnine za RATP običajni ali ne, Komisija meni, da so obveznosti, ki jih mora podjetje prevzeti na podlagi delovne zakonodaje ali kolektivnih pogodb, sklenjenih s sindikati, o nadomestilih za odpoved in/ali predčasno upokojitvev, del običajnih stroškov, ki jih mora podjetje financirati iz lastnih sredstev⁽³⁶⁾.
- (103) Komisija po analogiji meni, da so stroški, ki jih mora RATP plačevati na podlagi zakona iz leta 1948, običajni stroški. Ker zadevni ukrep omogoča izogibanje plačilu stroškov, ki bi običajno morali bremeniti finančna sredstva RATP, Komisija meni, da ta ukrep daje gospodarskemu subjektu gospodarsko prednost v smislu člena 87(1) Pogodbe. Ta prednost je selektivna, ker zadeva samo enega upravičenca.
- (104) Komisija je poleg tega ugotovila, da bi se obveznost finančnega ravnovesja posebnega sistema, ki je bila naložena RATP, če ne bi bilo priglašene reforme, kazala z vpisom obveznosti do države, ki bi bile oblikovane z rezervacijami v računih ob prehodu na standarde IFRS (International Financial Reporting Standard, mednarodni standardi računovodskega poročanja), ki se za RATP uporabljajo od 30. junija 2007.
- (105) Ta element potrjuje, da ustanovitev CRP-RATP razbremenuje RATP stroškov, ki bi jih običajno moral nositi.

11.1.1.2 *Obstoj gospodarske prednosti*

- (99) Kot je navedeno zgoraj, so RATP v sistemu, ki je veljal pred 1. januarjem 2006, pravno zavezovale pokojninske obveznosti posebnega sistema. Zato je RATP zagotavljal finančno ravnovesje zadevnega sistema, ker prispevek delodajalca, ki ga je RATP plačeval v posebni sistem, ni bil odvezujoč.
- (100) Komisija je ugotovila, da je glavni učinek določb, predvidenih s priglašeno reformo, da bo prispevek delodajalca, ki ga RATP plačuje za pokojnine svojih uslužbencev, postal odvezujoč.

11.1.1.3 *Neuporaba sodne prakse Combust v obravnavani zadevi*

- (106) Francoski organi podrobno navajajo sodbo *Combust*⁽³⁷⁾, v kateri je Sodišče prve stopnje za „neobičajne“ stroške štelo stroške, ki nastanejo zaradi izjemnega statusa zaposlenih v podjetju, ki je po reformi v položaju splošnega prava, torej v enakem položaju kot njegovi konkurenti, kar zadeva vodenje zaposlenih. Sodišče prve stopnje je odločilo, da je bil „namen zadevnega ukrepa [...] nadomestiti privilegiran in drag status uslužbencev, zaposlenih v družbi Combust, s statusom pogodbenega uslužbenca, primerljivim s statusom zaposlenih v drugih podjetjih, ki

⁽³³⁾ Glej v tem smislu odločbi, navedeni v opombi 6.

⁽³⁴⁾ Glej zlasti oddelka 2 in 3 te odločbe.

⁽³⁵⁾ Sodba Sodišča z dne 27. novembra 2003 v Zadevi *Enirisorse SpA* proti Ministero delle Finanze, C-34/01, Recueil, str. I-14243.

⁽³⁶⁾ Glej točko 63 Smernic Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah (UL C 244, 1.10.2004, str. 2).

⁽³⁷⁾ Sodba z dne 16. marca 2004 v zadevi *Danske Busvognmænd* proti Komisiji, T-157/01, Recueil, str. II-917.

opravljajo avtobusne prevoze in so konkurenti družbe Combust. Torej je bil namen razbremeniti družbo Combust strukturno slabšega položaja v primerjavi z njenimi zasebnimi konkurenti. Vendar je edini cilj člena 87(1) ES prepovedati prednosti, ki dajejo prednost posameznim podjetjem, saj pojem pomoči zajema samo ukrepe, ki zmanjšujejo stroške, ki običajno bremenijo proračun podjetja, in jih je treba šteti za gospodarsko prednost, ki je upravičeno podjetje ne bi pridobilo v normalnih tržnih razmerah. [...] Poleg tega naj bi država Danska, namesto da bi 100 milijonov DKK izplačala neposredno uslužbencem, zaposlenim v družbi Combust, lahko dosegla isti rezultat, če bi te uslužbence prerazporedila znotraj javne uprave brez izplačila posebnega dodatka, kar bi družbi Combust omogočilo, da takoj zaposli pogodbene uslužbenke, za katere velja status zasebnega prava.“

(107) Na splošno je treba najprej opozoriti, da Sodišče ni potrdilo sodne prakse *Combust*. Nekateri deli sodne prakse Sodišča izpodbijajo trditve, da naj bi izravnava strukturno slabšega položaja izključevala opredelitev pomoči. Sodišče je tako stalno navajalo, da je treba obstoj pomoči presojati z vidika učinkov in ne razlogov za državne ukrepe ali njihovih ciljev⁽³⁸⁾. Sodišče je še trdilo, da pojem pomoči zajema prednosti, ki so jih odobrili javni organi in ki v različnih oblikah zmanjšujejo stroške, ki običajno bremenijo proračun podjetja⁽³⁹⁾. Sodišče je še jasno navedlo, da stroški, povezani s plačami zaposlenih, po definiciji bremenijo podjetja, ne glede na vprašanje, ali ti stroški izhajajo iz zakonskih obveznosti ali kolektivnih pogodb⁽⁴⁰⁾. Sodišče je v tem okviru menilo, da državni ukrepi, zato ker je njihov namen izravnati dodatne stroške, ne morejo biti izvzeti iz opredelitve pomoči⁽⁴¹⁾. Francoski organi v tem okviru navajajo uporabo načela, ki ga je Sodišče prve stopnje določilo v sodbi *Combust*, in trdijo, da priglášena reforma RATP samo razbremeni „neobičajnih“ stroškov.

(108) Komisija v zvezi s tem dodaja, da se zadeva *Combust* zaradi pomembnih vsebinskih elementov razlikuje od te zadeve:

⁽³⁸⁾ Sodba Sodišča z dne 2. julija 1974 v zadevi Italija proti Komisiji, 173/73, Recueil, str. 709, točka 13; sodba Sodišča z dne 24. februarja 1987 v zadevi Deufil proti Komisiji, C-310/85, Recueil, str. 901, točka 8; sodba Sodišča z dne 26. septembra 1996 v zadevi Francija proti Komisiji, C-241/94, Recueil, str. I-4551, točka 20.

⁽³⁹⁾ Sodba Sodišča z dne 15. marca 1994 v zadevi Banco Exterior, C-387/92, Recueil, str. I-877, točka 13; zgoraj navedena sodba v zadevi C-241/94, točka 34.

⁽⁴⁰⁾ Sodba Sodišča z dne 12. decembra 2002 v zadevi Belgija proti Komisiji, C-5/01, Recueil, str. I-1191, točka 39.

⁽⁴¹⁾ Sodba Sodišča z dne 23. februarja 1961 v zadevi Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg proti Visoki oblasti, 30/59, Recueil, str. 3, točki 29 in 30; sodba, navedena v zadevi C-173/73, točki 12 in 13; sodba, navedena v zadevi C-241/94, točki 29 in 35; sodba Sodišča z dne 5. oktobra 1999 v zadevi Francija proti Komisiji, C-251/97, Recueil, str. I-6639, točke 40, 46 in 47.

— nadomestila se nakazujejo neposredno uslužbencem družbe Combust, medtem ko se ukrep, ki je predmet te odločbe, nanaša na prispevke delodajalca, ki jih plačuje RATP,

— namen ustreznega državnega ukrepa v zadevi *Combust* je bil nadomestiti privilegirani in drag status uslužbencev, zaposlenih v družbi Combust, s statusom pogodbenega uslužbenca, primerljivim s statusom zaposlenih v drugih podjetjih, ki opravljajo avtobusne prevoze in so konkurenti družbe Combust. Nasprotno pa status in pravice uslužbencev RATP po zadevnem ukrepu ostajajo nespremenjeni. Ta status in pravice so drugačni od statusa in pravic zaposlenih na podlagi pogodbe zasebnega prava pri podjetjih, vključenih v pokojninske sisteme splošnega prava,

— konkurenčno okolje dejavnosti družbe Combust je bilo drugačno od okolja, v katerem deluje RATP. Delniška družba Combust A/S je morala voditi prevozno dejavnost na tržni podlagi in poslovati na trgu v primerljivih konkurenčnih pogojih kot zasebna avtobusna podjetja. V tem okviru javna podjetja za upravljanje prevoza na podlagi javnih razpisov predajajo upravljanje avtobusnega prevoza zasebnim in javnim podjetjem. Po pravilih, ki veljajo za javne razpise, se naročila oddajo „ekonomsko najugodnejšemu ponudniku“, pri čemer ni treba upoštevati, ali je ponudnik zasebni ali javni. RATP ima na voljo velik neliberaliziran sektor, ki se bo v skladu z Uredbo (ES) št. 1370/2007 šele postopoma odprl za konkurenco in v katerem se ekonomska prisila zato izvaja drugače.

(109) Komisija meni, da so dejanske razlike med zadevo *Combust* in tem primerom zadostne, da upravičijo različen razmislek o obeh zadevah.

11.1.2 PRISOTNOST DRŽAVNIH SREDSTEV

(110) Komisija meni, da preučeni ukrep pomeni državna sredstva za RATP, ker končne odgovornosti za uravnoteženje posebnega pokojninskega sistema za uslužbenke RATP ne nosi več RATP, ampak država. Država namreč od izvedbe reforme zagotavlja finančno ravnovesje CRP-RATP z nakazilom izravnalnih subvencij organu socialne varnosti, ki bi jih moral nakazovati RATP, če ne bi bilo reforme.

(111) Komisija zato sklepa, da zadevni ukrep pomeni državna sredstva v smislu člena 87(1) Pogodbe.

11.1.3 IZKRIVLJANJE KONKURENCE IN VPLIV NA TRGOVINO

- (112) Kot je bilo navedeno zgoraj, je RATP, upravičenec zadevnega ukrepa, matična družba skupine podjetij, tj. skupine RATP, ki deluje v sektorjih prevoza in povezanih storitev. Vsi ti subjekti so dejavni na trgih Skupnosti v navedenih sektorjih.
- (113) V tem okviru je treba opozoriti, da pomoči, katerih cilj je odpravljati stroške, ki bi jih podjetje običajno moralo kriti pri tekočem upravljanju ali običajnih dejavnostih, načeloma izkrivljajo konkurenčne pogoje⁽⁴²⁾. Dejansko je bilo ugotovljeno, da lahko vsaka dodelitev pomoči podjetju, ki svoje dejavnosti izvaja na trgu Skupnosti, povzroči izkrivljanje konkurence in vpliva na trgovino med državami članicami⁽⁴³⁾. Poleg tega je Sodišče navedlo, da nikakor ni izključeno, da javna subvencija, ki se dodeli podjetju, ki opravlja le lokalne in regionalne prevozne storitve, in ne prevoznih storitev zunaj države, kjer je ustanovljena, lahko vseeno vpliva na trgovino med državami članicami v smislu člena 87(1) Pogodbe ES. Kadar država članica dodeli javno subvencijo podjetju, lahko obseg opravljanja prevoznih storitev tega podjetja iz tega razloga ostane enak ali se poveča, zaradi česar imajo podjetja, ki so ustanovljena v drugih državah članicah, manj možnosti za opravljanje prevoznih storitev na trgu te države članice⁽⁴⁴⁾.
- (114) Skupina RATP je v obravnavanem primeru v privilegiranem položaju v primerjavi z nacionalnimi konkurenti⁽⁴⁵⁾ in konkurenti iz drugih držav članic, ki ne morejo biti upravičeni do zadevnega ukrepa.
- (115) V zvezi s tem je treba omeniti, da je v Uredbi (ES) št. 1370/2007 določeno postopno odprtje zadevnih trgov za konkurenco ter da odprtje zadevnega sektorja za konkurenco pomeni, da državna pomoč podjetju v tem sektorju lahko vpliva na trgovino znotraj Skupnosti in izkrivlja konkurenco na zadevnem trgu.

⁽⁴²⁾ Glej sodbo z dne 19. septembra 2000 v zadevi Nemčija proti Komisiji, C-156/98, Recueil, str. I-6857, točka 30, in navedeno sodno prakso.

⁽⁴³⁾ Glej predvsem sodbo Sodišča z dne 17. septembra 1980 v zadevi Philip Morris proti Komisiji, C-730/79, Recueil, str. 2671, točki 11 in 12 in sodbo Sodišča prve stopnje z dne 30. aprila 1998 v zadevi Vlaams Gewest proti Komisiji, T-214/95, Recueil, str. II-717, točke od 48 do 50).

⁽⁴⁴⁾ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 11. junija 2009 v zadevi Italija proti Komisiji, T-222/04, točka 45.

⁽⁴⁵⁾ Opozoriti je treba, da ni nujno, da je upravičeno podjetje udeleženo pri trgovini znotraj Skupnosti. Ko država članica dodeli pomoč podjetju, se lahko dejansko ohranja ali spodbuja domača dejavnost, kar podjetjem s sedežem v drugih državah članicah zmanjšuje možnosti, da vstopijo na trg te države članice. Poleg tega lahko krepitev podjetja, ki do zdaj ni bilo udeleženo v trgovini znotraj Skupnosti, ustvari položaj, ko je temu podjetju omogočen vstop na trg druge države članice (v zvezi s tem glej zlasti sodbo z dne 7. marca 2002 v zadevi Italija proti Komisiji, Recueil, str. I-2289, točka 84).

- (116) Komisija zato meni, da zadevni ukrep vpliva na trgovino med državami članicami in izkrivlja konkurenco med gospodarskimi subjekti.

11.2 NEZAKONITOST POMOČI

- (117) Država članica mora v skladu s členom 88(3) Pogodbe ES poročati o vseh načrtih za dodelitev ali spremembo pomoči. Zadevna država članica ne sme izvajati svojih predlaganih ukrepov, dokler v tem postopku ni sprejeta dokončna odločitev.
- (118) Francoski organi so v obravnavanem primeru z dopisom z dne 29. junija 2006 priglasili reformo financiranja sistema pokojninskega zavarovanja RATP. Francoski organi v tem dopisu navajajo, da ta ukrep ne pomeni državne pomoči, ki bi jo bilo treba v skladu s členom 88(3) Pogodbe ES predhodno priglasiti Komisiji.
- (119) Vendar Komisija ugotavlja, da je Francija izvajala zadevno državno pomoč od 1. januarja 2006, torej preden je Komisija sprejela dokončno odločitev. Komisija na tej podlagi ugotavlja, da je Francija ravnala nezakonito, ko je izvedla zadevno pomoč v nasprotju s členom 88(3) Pogodbe ES.

11.3 SKLADNOST POMOČI S SKUPNIM TRGOM

- (120) Ker je zadevni ukrep državna pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES, je treba njegovo morebitno združljivost preučiti z vidika odstopanj, predvidenih v Pogodbi.

- (121) Komisija v zvezi s tem meni, da je najprimernejša pravna podlaga člen 87(3)(c) Pogodbe ES, po katerem se pomoč za pospeševanje razvoja nekaterih gospodarskih dejavnosti lahko razglasi za združljivo s skupnim trgom, kadar ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi.

- (122) Komisija ob upoštevanju narave in učinkov reforme meni, da je treba združljivost zadevne pomoči presoditi z vidika vzpostavljenih enakih pogojev („level playing field“) glede obveznih socialnih prispevkov med RATP in njegovimi potencialnimi in prihodnjimi konkurenti na trgu javnega mestnega prevoza v regiji Ile-de-France.

Višina prispevkov RATP v primerjavi z njegovimi konkurenti v reformiranem sistemu

(123) Za analizo učinkov pomoči in oceno intenzivnosti izkrivljanja konkurence mora Komisija najprej preučiti višino prispevkov, ki jih plačuje RATP v primerjavi s konkurenti v reformiranem sistemu. Komisija bo nato ugotovila, kaj bi se zgodilo, če RATP ne bi prejemal zadevne pomoči. Nazadnje bo preučila pozitivne in tudi negativne učinke pomoči, preden bo pripravila splošni pregled združljivosti.

(124) Komisija najprej ugotavlja, da se je financiranje posebnega pokojninskega sistema RATP pred 1. januarjem 2006 od financiranja pokojninskih sistemov splošnega prava razlikovalo z dveh vidikov: neodvezujoča narava prispevkov in stopnja prispevkov delodajalca.

(125) Komisija meni, da je zadevna pomoč rešitev za prvi dejavnik razlike med posebnim sistemom RATP in sistemi splošnega prava. RATP pred 1. januarjem 2006 namreč ni plačeval odvezujočega prispevka, ampak je moral v skladu z zakonom zagotavljati ravnovesje pokojninskega sistema za svoje uslužbenke. Posledica priglašene reforme je bila uvedba plačevanja odvezujočega prispevka, ki je značilen za prispevke, ki jih delodajalec splošnega prava plačuje v sklad, ki upravlja dokladni pokojninski sistem. Komisija v zvezi z drugim dejavnikom razlike ugotavlja, da je bila posledica priglašene reforme izenačenje višine prispevkov za obvezno starostno zavarovanje med RATP in podjetji, za katere velja splošno pravo pokojninskih dajatev.

Scenarij brez odobritve pomoči

(126) Če ne bi bilo priglašene reforme, bi moral RATP za poslovna leta po letu 2006 oblikovati rezervacije za pokojninske obveznosti do svojih uslužbencev, za katere veljajo kadrovske predpisi. To oblikovanje rezervacij bi bilo neposredna posledica tega, da prispevki delodajalca za pokojnine uslužbencev RATP ne bi bili odvezujoči.

(127) Poleg tega prispevki RATP za starostno zavarovanje za zagotavljanje finančnega ravnovesja pokojninskega sistema ne bi bili usklajeni z ravnjo, ki jo plačujejo njegovi potencialni konkurenti.

(128) Če ne bi bilo priglašene reforme, bi moral RATP torej nositi dodatne letne stroške v višini več sto milijonov eurov v primerjavi z reformiranim sistemom.

(129) RATP bi se zato znašel v slabšem položaju zaradi svojih pokojninskih obveznosti v razmerah liberaliziranega trga, kar bi zelo vplivalo na njegove dejavnosti.

Pozitivni učinki pomoči

(130) Iz zgornjega izhaja, da ima ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1370/2007, ki določa postopno odprtje trga mestnega javnega prevoza, pokojninski sistem, ki velja za RATP na podlagi zakona iz leta 1948, posebne značilnosti, ki, obravnavane vsaka posebej, izkrivljajo konkurenco v škodo RATP in skupine, kateri pripada. Ključni učinek zadevne pomoči je uskladitev prispevkov RATP s prispevki, ki jih plačujejo njegovi konkurenti in konkurenti skupine RATP, s čimer bi se odpravilo posebno izkrivljanje konkurence, ki vpliva na RATP in skupino RATP.

(131) Reforma poleg tega omogoča RATP, da postopno ravna kot zasebni vlagatelj, ki se spopada z običajnimi poslovnimi ovirami. To je eden od ciljev te reforme.

(132) Komisija še meni, da je zadevni ukrep prilagojen cilju v interesu Skupnosti, ki ga poskuša doseči. Z nobenim drugim instrumentom se ne bi bilo mogoče lotiti vprašanja učinkoviteje. Nadomestila za javne storitve bi seveda bilo mogoče odobriti, vendar tak pristop ne bi bil niti prilagojen niti dolgoročno zdržen zaradi strukturne narave problema.

(133) Komisija glede sorazmernosti ukrepov meni, da je odobrena pomoč omejena na strogi minimum. RATP od 1. januarja 2006 plačuje enake stroške za pokojnine kot podjetje, katerega zaposleni so vključeni v sisteme splošnega prava.

(134) Nazadnje, Komisija meni, da zadevna pomoč omogoča zagotavljanje trajnosti pokojninskega sistema, katerega financiranje je postalo zastarelo. Komisija sicer meni, da je začeta reforma pokojninskih dajatev, ki se izplačujejo iz posebnega sistema⁽⁴⁶⁾, zato odločilen dodatni element. Komisija v zvezi s tem meni, da ti ukrepi zato spadajo v širši okvir reforme pokojninskih sistemov držav članic, ki jo skupaj želita Svet in Komisija⁽⁴⁷⁾.

⁽⁴⁶⁾ Glej uvodno izjavo 21 te odločbe.

⁽⁴⁷⁾ Glej v tem smislu Skupno poročilo Komisije in Sveta o sprejemljivih in primernih pokojninah (CS/7165/03) z dne 18. marca 2003.

Negativni učinki pomoči

(135) Komisija v statični analizi po eni strani meni, da je izkrivljanje konkurence zaradi zadevnega ukrepa na trgu mestnega javnega prevoza v regiji Ile-de-France po naravi hitro zelo omejeno, če je ob upoštevanju preteklosti RATP in njegovih dejavnosti očitno, da se pokojninske obveznosti, ki so predmet reforme, nanašajo na dejavnosti, ki so se nekoč opravljale na neliberaliziranem trgu, na katerem je bila konkurenca do zdaj zelo šibka. Po drugi strani pa Komisija v zvezi s trgi, na katerih skupina RATP deluje prek hčerinskih družb podjetja RATP, meni, da ima zadevni ukrep samo zelo obrobni učinek. Zadevni ukrep namreč samo posredno vpliva na te trge, ker priglašena reforma razen stroge pravne, računovodske in finančne ločitve ne zadeva uslužbencev teh hčerinskih družb.

(136) Komisija v dinamični analizi, ki je nedvomno primernejša z vidika Uredbe (ES) št. 1370/2007, meni, da je tveganje, da RATP ohrani prevladujoč položaj, majhno, čeprav zadevni ukrep teoretično to lahko omogoči. Ta ugotovitev izhaja iz tega, da ukrep samo usklajuje prispevke, ki jih plačuje RATP, s prispevki, ki jih plačujejo njegovi konkurenti, in da pokojninski sistem RATP po reformi posebnega pokojninskega sistema, izvedeni leta 2008, ni več posebno privlačen za podjetje.

Splošni pregled združljivosti

(137) Komisija na podlagi zgornjih ugotovitev sklepa, da se bodo negativni učinki pomoči, odobrene RATP, ublažili. Priglašena reforma je omejena na to, kar je nujno potrebno za vzpostavitev enakih pogojev glede prispevkov za obvezno starostno zavarovanje, odpravlja izkrivljanje konkurence, ki bi spravilo RATP v slabši položaj, in posledično ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi.

(138) Iz tega sledi, da je ta državna pomoč združljiva s skupnim trgovom, če se bo v celoti izvedla reforma posebnega pokojninskega sistema RATP, katere namen je uskladiti ta sistem s pravili splošnega prava, ki veljajo za osnovne sisteme zaposlenih v zasebnem sektorju in državne uslužbenke.

(139) Komisija meni, da rešitev v Odločbi 2005/145/ES v zadevi EDF ne izpodbija zgornje ugotovitve ⁽⁴⁸⁾.

(140) V zvezi s tem je treba spomniti, da je Komisija v tej odločbi odobrila državne pomoči, s katerimi so bila

podjetja v sektorju oproščena posebnih pokojninskih obveznosti, ki so presegle obveznosti iz splošnega pokojninskega sistema in so bile določene med monopolom. V tem primeru je Komisija menila, da delna oprostitve bremena, ki je bilo posledica mehanizma financiranja posebnih pokojninskih pravic, pridobljenih pred reformo, pomeni državno pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe, ki jo je bilo mogoče razglasiti za združljivo s skupnim trgovom. Komisija je v analizi združljivosti menila, da se položaj EDF po svoji naravi ni bistveno razlikoval od „nasledlih stroškov“ na področju energije. Šlo je namreč za pomoči, katerih namen je bil olajšati prehod na konkurenčen energetski sektor. Komisija je menila, da bi bilo primerno pomoč za EDF izenačiti z izravnavo za nasledle stroške ⁽⁴⁹⁾, ter napovedala, da bo ta pristop uporabila pri analizi podobnih primerov.

(141) Komisija ob upoštevanju zgornjih ugotovitev meni, da v obravnavani zadevi državna pomoč razbremeni RATP pokojninskih obveznosti, ki so presegle obveznosti na podlagi splošnega pokojninskega sistema in so bile določene pred liberalizacijo trga. Komisija hkrati dodaja, da reforma posebnih pokojninskih sistemov, ki jo RATP izvaja od začetka leta 2008, usklajuje posebni sistem za uslužbenke RATP s pravili splošnega prava, ki veljajo za osnovne sisteme za zaposlene v zasebnem sektorju in državne uslužbenke.

11.4 SKLEPNA UGOTOVITEV

(142) Komisija nazadnje meni, da je zadevni ukrep državna pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe. Ta državna pomoč je nezakonita, vendar združljiva s skupnim trgovom v skladu s členom 87(3)(c) Pogodbe.

12. PRESOJA DRUGEGA IN TRETJEGA UKREPA

(143) Kot je bilo navedeno zgoraj, je v priglašeni reformi določeno, da država od 1. januarja 2006 nakazuje CRP-RATP subvencije za uravnovešanje računov tega sklada.

(144) Poleg tega je v priglašeni reformi predvidena možnost, da CRP-RATP nasloni pokojninske dajatve iz posebnega sistema na sisteme splošnega prava. Da bi se upoštevalo splošno načelo finančne nevtralnosti, ta naslonitev predvideva plačevanje doplačil v sprejemne sisteme, to je doplačil, ki jih bo država prevzela namesto CRP-RATP.

⁽⁴⁸⁾ UL L 49, 22.2.2005, str. 9.

⁽⁴⁹⁾ Sporočilo Komisije o metodologiji za analizo državne pomoči v zvezi z naslednimi stroški (dopis Komisije SG (2001) D/290869 z dne 6. avgusta 2001).

- (145) Treba je ugotoviti, ali so ti ukrepi državna pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe.
- (146) V zvezi s tem je treba spomniti, da se člen 87 Pogodbe uporablja samo za podjetja v smislu konkurenčnega prava Skupnosti. V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča področje socialne varnosti, kadar temelji na solidarnosti, ni gospodarska dejavnost v smislu Pogodbe (glej točko 67 odločbe o sprožitvi postopka z dne 10. oktobra 2007) ⁽⁵⁰⁾.
- (147) Komisija glede na to sodno prakso meni, da niti CRP-RATP niti pokojninski skladi, ki sprejemajo zaposlene in upokojene uslužbenke RATP, to je CNAV in AGIRC-ARRCO, niso podjetja v smislu konkurenčnega prava Skupnosti, in sicer iz naslednjih razlogov.
- (148) Komisija v tej zadevi najprej ugotavlja, da so uslužbenci RATP predmet obveznega socialnega varstva, ki vključuje neodvisen sistem starostnega zavarovanja s socialnim ciljem. Njegov namen je namreč vsem osebam, ki spadajo v ta sistem, zagotoviti starostno zavarovanje ne glede na njihovo premoženje ali zdravstveno stanje ob sklenitvi zavarovanja.
- (149) Komisija poleg tega meni, da ta sistem upošteva načelo solidarnosti, saj se s prispevki, ki jih plačujejo zaposleni delavci, financirajo pokojnine upokojenih delavcev.
- (150) Komisija ugotavlja, da je upravljanje zadevnega sistema z zakonom dodeljeno CRP-RATP, katerega dejavnost nadzira država. Zato država pokriva prihodek od prispevkov, ki jih plačujejo uslužbenci RATP in RATP, ter zagotavlja obračun in izplačilo pokojnin. Komisija opozarja, da ima CRP-RATP v skladu s členom L.711-1 zakonika o socialni varnosti vse pristojnosti, opredeljene v členu L.111-1 tega zakonika, v katerem je posebej določeno, da organizacija socialne varnosti temelji na načelu nacionalne solidarnosti.
- (151) Komisija nazadnje ugotavlja, da CRP-RATP pri izvajanju svoje naloge upošteva zakon in nima nobene možnosti vplivati na znesek prispevkov, uporabo sredstev ali določitev višine dajatev. Izplačane dajatve so zakonsko določene dajatve, ki so neodvisne od zneska prispevkov.

- (152) Ker CRP-RATP ni podjetje v smislu konkurenčnega prava Skupnosti, Komisija meni, da državno nakazovanje izravnalnih subvencij CRP-RATP in državno financiranje doplačil namesto CRP-RATP nista državna pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Ustanovitev Caisse de retraites du personnel de la RATP (CRP-RATP) je državna pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe, ki jo je Francija nezakonito odobrila v nasprotju s členom 88(3) Pogodbe.

Ta državna pomoč je združljiva s skupnim trgom v smislu člena 87(3)(c) Pogodbe, če se bo v celoti izvedla reforma posebnega pokojninskega sistema RATP, katere namen je uskladiti ta sistem s pravili splošnega prava, ki veljajo za osnovne sisteme zaposlenih v zasebnem sektorju in državne uslužbenke.

Izvajanje te pomoči se zato odobri.

Člen 2

Državno nakazovanje izravnalnih subvencij CRP-RATP in državno financiranje doplačil namesto CRP-RATP pri naslonitvi osnovnih dajatev iz posebnega sistema na sisteme splošnega prava nista državna pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES.

Člen 3

Ta odločba je naslovljena na Francosko republiko.

V Bruslju, 13. julija 2009

Za Komisijo
Antonio TAJANI
Podpredsednik

⁽⁵⁰⁾ Tako je Sodišče v sodbi v združenih zadevah *Poucet in Pistre*, C-159/91 in C-160/91, odločilo, da „skladi za zdravstveno zavarovanje ali organi, ki pomagajo pri upravljanju javne službe socialne varnosti, opravljajo funkcijo, ki je izključno socialna. Ta dejavnost namreč temelji na načelu nacionalne solidarnosti in ni pridobitna. Izplačane dajatve so zakonsko določene dajatve, ki so neodvisne od zneska prispevkov. Iz tega sledi, da ta dejavnost ni gospodarska dejavnost in da zato organi, ki so zadolženi zanjo, niso podjetja v smislu členov 81 in 82 Pogodbe.“